

BIBLIJA

SEDAMNAESTI TJEDAN ČITANJA

OŽUJAK 2017.	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
79. dan čitanja, ponedjeljak, 20. ožujka	Suci 1-3	Lk 7, 31-50
80. dan čitanja, utorak, 21. ožujka	Suci 4-6	Lk 8, 1-15
81. dan čitanja, srijeda, 22. ožujka	Suci 7,1-9,41	Lk 8,16-25
82. dan čitanja, četvrtak, 23. ožujka	Suci 9,42-13,7	Lk 8, 26-39
83. dan čitanja, petak, 24. ožujka	Suci 13,8-16,31	Lk 8, 40-56

Stari zavjet

Suci

Knjiga o Sucima opisuje razdoblje Izraelove povijesti od Jošuine smrti do nastupa Samuela - približno od 1220. do 1050. godine pr. Kr. Bilo je to prijelazno razdoblje, kad su se raštrkana plemena držala zajedno po svojoj zajedničkoj vjeri. Odanost Bogu značila je jedinstvo snažne nacije. Obraćanje tuđim bogovima dovelo je do slabljenja i razdora.

Pisac gleda unazad, vjerojatno od dana Izraelovih prvih kraljeva - Šaula ili Davida - do vremena kada nacija nije imala kralja. Pisao je o periodu nakon uništenja svetišta u Šilu (18,31), prije nego što je David osvojio Jeruzalem (1,21). Pisac prepliće životne priče o narodnim herojima; i Deborina je pjesma, odmah nakon bitke, navedena u cijelosti. O šestorici od dvanaest u knjizi spomenutih sudaca donosi više pojedinosti: o Otniclu, Ehudu, Debori-Baraku, Gideonu, Jiftahu i Samsonu. Ti »suci« u Izraelu nisu bili samo zakoniti savjetnici. Bili su to ljudi akcije, koji su izbjavljali pleme ili svu naciju od robovanja drugim narodima te postajali mjesni ili nacionalni vođe.

U Knjizi o Sucima ljudski je život jadan. Sudbina nacije odvija se po dosadnu ciklusu koji se stalno ponavlja. Izrael napušta Boga i prihvaća poganske

bogove. Posljedica je toga da Bog dopušta da trpe pod Kanaanci-ma. Izrael viče Bogu za pomoć. Bog šalje izbavitelja. Sve je dobro do izbaviteljeve smrti. Ali tada se stara navika nevjerstva ponovno javlja. Nigdje kao u Svetome pismu nije tako slikovito prikazana čovjekova sklonost grijehu - sklonost koja se očituje čak i u onih koji poznaju Boga.

Nasuprot takva stanja stoji čudo Božje neprestane ljubavi i brige. Bog uslišava Izraelce čim mu se obrate premda su mu u prošlosti bili nevjerni a bit će to i ubuduće. I Bog se služi ljudima od kojih se najmanje može očekivati: Jaelom, koja krši sve svete zakone gostoljubivosti; Ehodom, koji se drznuo i ubiti iz zasjede; Samsonom, koji je provodio život spolne raskalašenosti; nacijom koja se naslađuje u okrutnim osvetama nad neprijateljem. Biblija nigdje ne hvali takav način života niti opravdava one pojedince koji su počinili takva djela. Bog ih je uzeo i njima se poslužio zbog njihove vjere (Hebr 11,32 i dalje), unatoč njihovoj nemoralnosti. Tako, budući je Bog dobar, postoji nada i za grešna čovjeka.

Kronologija. Istočni pisci nisu toliko zauzeti za točnost vremenskoga slijeda kao suvremeni zapadni povjesničari. Brojke navedene u Sucima, zbrojene, daju

16. tjedan, 79. dan čitanja, ponedjeljak, 20. ožujka 2017.

Suci 1-3 Lk 7, 31-50

ukupno 390 godina. A ako se uzme da je zemlja osvojena najvjerojatnije oko 1240. godine pr. Kr., razdoblje o kojem govori ta knjiga ne može biti veće od 200 godina. Jedan od razloga te naizgledne nepodudarnosti jest u tome da je više sudaca moglo živjeti u isto vrijeme. Znamo npr. na temelju Suci 10,7 da su Amonci na istoku i Filistejci na zapadu nadirali u isto vrijeme. Vrlo je vjerojatno da postoji značajno preklapanje i drugdje. Drugi je čimbenik činjenica da se izričaj »četrdeset godina« upotrebljavao kao okrugla brojka za jedan naraštaj, a ne toliko kao točan iznos od 40 godina.

A. E. Cundall predlaže ovu kronološku

tablicu:

1200. - Otniel
1170. - Ehud
1150. - Šamgar
1125. - Debora i Barak
1100. - Gideon
1070. - Jiftah
1070. - Samson

Dvanaest sudaca i njihove pobjede

1. Otniel iz Judina plemena (3,9): pobjeda nad Kušanom Rišatajmom.
2. Ehud iz Benjaminova plemena (3,15): pobjeda nad Eglonom, kraljem moap-skim.
3. Šamgar (3,31): pobjeda nad Filistejcima.
4. Debora (iz Efrajimova plemena) i Barak (iz Neftalijeva plemena) (4,4-6): pobjeda nad Jabinom i Siserom.
5. Gideon iz Manašejeva plemena (6,11): pobjeda nad Midjancitna i Amalečani-ma.
6. Tola iz Jisaharova plemena (10,1)
7. Jair Gileadanin (10,3).
8. Jiftah Gileadanin (11,11): pobjeda nad Amoncima.
9. Ibsan iz Betlehema (12,8).
10. Elon Zebulunac (12,11).
11. Abdon iz Efrajimova plemena (12,13).
12. Samson iz Danova plemena (15,20): pobjeda nad Filistejcima.

Knjiga o sucima

UVOD

1. KRATKA POVIJEST NASELJENJA U KANAAN

Naseljenje Jude, Šimuna, Kaleba i Kenijaca

1 Poslije smrti Jošuiine upitaše Izraelci Jahvu: "Tko će od nas prvi poći na Kanaance da se protiv njih bori?" ²A Jahve odgovori: "Neka Juda prvi pođe; u njegove ruke stavljam zemlju." ³Tada Juda reče svome bratu Šimunu: "Pođi sa mnom u zemlju koja mi je dosuđena u baštinu; borit ćemo se protiv Kanaanaca, a potom ću se ja uza te boriti na tvojoj zemlji." I Šimun ode s njim. ⁴Ode Juda i Jahve im predade u ruke Kanaance i Perizane te pobiše u Bezeku deset tisuća ljudi. ⁵U Bezeku zatekoše Adoni-Sedeka, udariše na nj i poraziše Kanaance i Perizane. ⁶Kad je Adoni-Sedek nagnuo u bijeg, gonili su ga, uhvatili ga i odsjekli mu palce na rukama i nogama. ⁷Tada reče Adoni-Sedek: "Sedamdeset kraljeva odsječenih palaca na rukama i na nogama kupilo je mrvicu pod mojim stolom. Kako sam činio, tako mi Bog vraća." Odveli su ga u Jeruzalem i ondje je umro. ⁸Zatim Judini sinovi udariše na Jeruzalem, osvojiše ga, posjekoše mačem žitelje i spališe grad.

⁹Poslije toga krenuše Judini sinovi da se bore protiv Kanaanaca koji su živjeli u Gorju, Negebu i u Šefeli. ¹⁰Onda Juda ode na Kanaance koji su živjeli u Hebronu - Hebronu bijaše nekoć ime Kirjat Arba - i ondje potuče Šešaja, Ahimana i Talmaja. ¹¹Odatle krenu na stanovnike Debira, koji se nekoć zvao Kirjat Sefer. ¹²Tada reče Kaleb: "Tko pokori i zauzme Kirjat Sefer, dat ću mu svoju kćer Aksu za ženu." ¹³Zauze ga Otniel, sin Kenaza, mlađeg brata Kalebova, i Kaleb mu dade svoju kćer Aksu za ženu. ¹⁴Kad je prišla mužu, on je nagovori da u svoga oca ište polje. Siđe ona s magarca, a Kaleb je upita: "Što hoćeš?" ¹⁵Ona mu odgovori: "Daj mi blagoslov! Kad si mi dao kraj u Negebu, daj mi onda i koji izvor vode." I Kaleb joj dade Gornje i Donje izvore.

¹⁶Sinovi Hobaba Kenijca, tasta Mojsijeva, odoše iz Palmova grada s Judinim sinovima u Judinu pustinju, koja je u Negebu, na jugu od Arada. Tu se nastaniše među Amalećanima. ¹⁷Potom ode Juda s bratom Šimunom i pobiše Kanaance koji su živjeli u Sefatu i grad izručiše "heremu", prokletstvu. Zbog toga se grad prozva Horma. ¹⁸Ali Juda nije uspio zauzeti Gaze s njenim područjem, ni Aškelona s njegovim područjem, ni Ekrona s njegovim područjem. ¹⁹Jahve bijaše s njim te on osvoji gorje, ali ne mogaše potjerati onih u nizini jer imahu željezna kola. ²⁰Kao što bijaše odredio Mojsije, dadoše Hebron Kalebu, koji iz njega otjera tri sina Anakova. ²¹A Benjaminovi sinovi ne uspješe otjerati Jebusejaca koji su živjeli u Jeruzalemu i tako Jebusejci ostadoše u Jeruzalemu s Benjaminovim sinovima do dana današnjega.

Naseljenje Josipova doma

²²Krenu i pleme Josipovo na Betel i Jahve bijaše s njima. ²³I pleme Josipovo uze izviđati Betel. Grad se nekoć zvao Luz. ²⁴Uhode opaziše čovjeka gdje izlazi iz grada i rekoše mu: "Pokaži nam kuda se može u grad, pa ćemo ti biti milostivi." ²⁵On im pokaza kuda mogu u grad. I sve u gradu isjekoše mačem, a onoga čovjeka sa svom njegovom obitelji pustiše da ode. ²⁶Čovjek je otišao u zemlju Hetita i ondje sagradio grad i prozvao ga Luz. Tako se zove još i danas.

Naseljenje sjevernih plemena i Edomaca

²⁷Manaše nije osvojio Bet-Šeana i njegovih sela ni Tanaka i njegovih sela. Nije potjerao ni stanovnika iz Dora i njegovih sela, ni stanovnika Jibleama i njegovih sela, ni stanovnika Megida i njegovih sela. Tako su Kanaanci ostali i živjeli u toj zemlji. ²⁸Kad je Izrael ojačao, nametnuo je Kanaancima tlaku, ali ih nije mogao otjerati. ²⁹Ni Efrajim nije otjerao Kanaanaca koji su živjeli u Gezeru, tako te su Kanaanci tu živjeli među njima. ³⁰Zebulun nije otjerao stanovnika Kitrona ni

Knjiga o sucima

stanovnika Nahalola. Tako su Kanaanci ostali usred Zebulunovih sinova, ali im bijaše nametnuta tlaka. ³¹Ni Ašer nije otjerao stanovnika Akona, ni stanovnika Sidona, ni onih iz Mahalaba, Akziba, Helbe, Afika i Rehoba. ³²Ašerovci su ostali tako među Kanaancima, stanovnicima te zemlje, jer ih nisu otjerali. ³³Naftali nije otjerao stanovnika Bet-Šemeša i Bet-Anata, nego je živio među Kanaancima koji su nastavali tu zemlju, ali je stanovnicima Bet-Šemeša i Bet-Anata nametnuta tlaka. ³⁴Amorejci su potisnuli Danove sinove u goru i nisu ih puštali da siđu u ravnice. ³⁵Amorejci su se zadržali u Har-Heresu, Ajalonu i Šaalbimu, ali kad je ruka Josipova doma ojačala, bila im je nametnuta tlaka.

³⁶Područje Edomaca pruža se od Akrabimskog uspona do Stijene pa naviše.

Anđeo Jahvin naviješta Izraelu nevolje

2 Anđeo Jahvin dođe iz Gilgala u Bokim i reče: "Izveo sam vas iz Egipta i doveo vas u zemlju koju sam vam obećao zaklevši se ocima vašim. Rekao sam: 'Neću raskinuti Saveza svog s vama do vijeka. ²A vi ne sklapajte saveza sa stanovnicima ove zemlje; nego rušite njihove žrtvenike!' Ali vi niste poslušali moga glasa. Što ste učinili? ³Zato vam kažem: neću ih odagnati pred vama. Nego, oni će vas tlačiti i bogovi njihovi bit će vam zamkom." ⁴Kad Anđeo Jahvin izreče te riječi svim Izraelcima, narod zakuka i zaplaka. ⁵I tako prozvaše ono mjesto Bokim i ondje prinesoše žrtve Jahvi.

2. OPĆA RAZMATRANJA O RAZDOBLJU SUDACA

Kraj Jošua života

⁶Tada Knjiga o sucima otpusti narod i razidoše se Izraelci svaki na svoju baštinu da zaposjednu zemlju. ⁷Narod je služio Jahvi svega vijeka Jošua i svega vijeka starješina koje su nadživjele Jošuu i vidjele sva velika

djela što ih je Jahve učinio Izraelu. ⁸Knjiga o sucima, sin Nunov, sluga Jahvin, umrije u dobi od sto deset godina. ⁹Sahraniše ga u kraju što ga je baštiniu u Timnat Heresu, u Efrajimovoj gori, sjeverno od planine Gaaša. ¹⁰A kada se sav onaj naraštaj pridružio svojim ocima, naslijedi ga drugi naraštaj koji nije mario za Jahvu ni za djela što ih je učinio Izraelu.

Otpadništvo i kazna slijedećih naraštaja

¹¹Tada su sinovi Izraelovi počeli činiti ono što Jahvi nije po volji i služili su baalima. ¹²Ostaviše Jahvu, Boga otaca svojih, koji ih je izveo iz zemlje egipatske, i pođoše za drugim bogovima između bogova okolnih naroda. Klanjahu im se, razgnjeviše Jahvu. ¹³Otpali su od Jahve da bi služili Baalu i Aštarti. ¹⁴Zato Jahve izli gnjev svoj na Izraela: prepusti ih pljačkašima da ih plijene, izruči ih neprijateljima uokolo, tako te se ne mogoše oduprijeti. ¹⁵Što bi god počeli, ruka se Jahvina okretala protiv njih na njihovu nesreću, kao što im je Jahve rekao i kao što im se zakleo. I tako zapadoše u veliku nevolju.

3. SUCI

Nema trajnog obraćenja

¹⁶Tada im Jahve stade podizati suce da ih izbavljaju iz ruku onih koji su ih pljačkali. ¹⁷Ali oni ni svojih sudaca nisu slušali, nego se iznevjeriše s drugim bogovima te im se klanjahu. Brzo su zašli s puta kojim su išli oci njihovi slušajući Jahvine zapovijedi; oni nisu činili tako. ¹⁸Kada im je podizao suce, Jahve bijaše sa svakim sucem te ih izbavljao iz ruku njihovih neprijatelja za svega vijeka sučeva, jer se sažalilo Jahvi koliko su uzdisali pod jarmom onih koji su ih ugnjetavali. ¹⁹A kada bi sudac umro, oni bi opet zapadali u veću pokvarenost nego njihovi oci. Išli su za drugim bogovima, služili im i klanjali im se, ne odustajući od svojih opakih djela i postupaka.

Knjiga o sucima

Razlozi s kojih ostadoše strani narodi

²⁰Tada Jahve planu gnjevom na Izraela i reče: "Kad je taj narod pogazio Savez kojim sam obvezao njihove očeve i nije poslušao glasa moga, ²¹ni ja odsad neću pred njim potjerati ni jednoga između naroda što ih je Knjiga o sucima po svojoj smrti ostavio", ²²da bi njima stavio na kušnju Izraela: hoće li se ili neće držati Jahvinih putova kao što ih se držahu oci njihovi. ²³Zato Jahve bijaše ostavio te narode i nije ih odmah izagnao ni predao Jošui u ruke.

Narodi koji su se održali

3 Ovo su narodi koje je Jahve pustio da ostanu kako bi njima iskušavao sinove Izraelove, sve one koji ne iskusiše ratova kanaanskih. ²Bijaše to samo na korist pokoljenjima sinova Izraelovih da nauče vještinu ratovanja - barem oni koji nisu iskusili prijašnjih ratova: ³ostade pet knezova filistejskih i svi Kanaanci, Sidonci i Hivijci koji su živjeli na gori Libanonu od gore Baal-Hermona do ulaza u Hamat. ⁴Oni su poslužili da se iskuša Izrael: da bi se vidjelo hoće li se držati zapovijedi što ih je Jahve preko Mojsija dao njihovim ocima. ⁵Tako su Izraelci prebivali usred Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Peričana, Hivijaca i Jebusejaca; ⁶ženili se njihovim kćerima i davali svoje kćeri njihovim sinovima i služili njihovim bogovima.

POVIJEST SUDACA

1. OTNIEL

⁷I činili su Izraelci ono što Jahvi nije bilo po volji. Zaboravili su Jahvu, svoga Boga, da bi služili baalima i aštartama. ⁸Tada Jahve planu gnjevom na Izraela i dade ih u ruke Kušanu Rišatajimu, kralju edomskom; i služiše Kušanu Rišatajimu osam godina. ⁹Tad Izraelci zavapiše Jahvi i Jahve im podiže izbavitelja, Otniela, sina Kenaza, mlađega brata Kalebova, da ih oslobodi. ¹⁰Duh Jahvin siđe na nj i on posta sucem Izraelu. I povede Izraela u

boj. Jahve mu preda u ruke Kušana Rišatajima, kralja edomskog, i on pobijedi Kušana Rišatajima. ¹¹Zemlja je otad bila u miru četrdeset godina.

2. EHUD

Poslije smrti Otniela, sina Kenazova, ¹²Izraelci su počeli opet činiti što je zlo u očima Jahvinim. Zato Jahve dade Eglonu, kralju moapskom, moć nad Izraelom, jer su činili što je zlo pred Jahvom. ¹³Eglon se ujedini sa sinovima Amonovim i Amalekovim, pođe na Izraela, potuče ga i osvoji Palmov grad. ¹⁴Izraelci su služili moapskom kralju Eglonu osamnaest godina. ¹⁵Tada Izraelci zavapiše Jahvi i Jahve im podiže izbavitelja - Ehuda, sina Gere iz Benjaminova plemena, čovjeka koji bijaše ljevak. I poslaše ga Izraelci da im odnese danak Eglonu, kralju moapskom. ¹⁶A Ehud načini sebi bodež sa dvije oštrice, lakat dug, i pripasa ga pod haljine uz desno bedro. ¹⁷I odnese danak Eglonu, kralju moapskom. Eglon bijaše vrlo debeo.

¹⁸Predavši danak, Ehud ode s ljudima koji bijahu donijeli danak. ¹⁹Ali kada je došao do idola u blizini Gilgala, vrati se i reče: "Imam ti, kralju, reći jednu tajnu!" Kralj mu odvrati: "Tiho!" I svi koji su uza nj bili izađu.

²⁰Ehud uđe. Kralj je sjedio u hladovitoj gornjoj sobi; bio je sam. Ehud mu reče: "Imam, kralju, za tebe riječ od Boga!" On odmah usta s prijestolja. ²¹Tad Ehud lijevom rukom trgnu bodež s desnog bedra i satjera mu ga u trbuh. ²²Za oštricom uđe sav držak i salo se sklopi za oštricom, jer Ehud nije mogao izvući oštricu iz trbuha. Nečist je izlazila odande. ²³Ehud je otišao kroz trijem; za sobom je zatvorio vrata gornje sobe i zaključao ih.

²⁴Kada je on otišao, vrate se sluge da pogledaju. Kako vrata gornje sobe bijahu zaključana, rekoše: "Bit će da je otišao na stranu, u kljet do hladovite sobe." ²⁵Čekali su ga dugo, u nedoumici, jer on nije otvorao vrata gornje sobe. Naposljetku uzeše ključ i otvoriše: gospodar im ležao na tlu, mrtav.

Knjiga o sucima

²⁶Dok su oni čekali, Ehud je pobjegao, prošao već idole i sklonio se u Seiru. ²⁷Čim dođe u zemlju Izraelovu, zasvira u rog na Efrajimovoj gori; i siđoše Izraelci s njim s gore, a on im stajaše na čelu. ²⁸I reče im: "Pođite za mnom! Jahve vam je u ruke predao Moapce, vaše neprijatelje." Oni krenuše za njim, zatvoriše Moapcima put preko gazova Jordana i ne dadoše nikome prijeko. ²⁹Pobili su u to vrijeme oko deset tisuća Moabaca, sve kršnih i hrabrih ljudi, i nijedan im nije umakao. ³⁰Toga su dana Moapci potpali pod ruku Izraelovu i zemlja bijaše mirna osamdeset godina.

3. ŠAMGAR

³¹Poslije njega bijaše Šamgar, sin Anatov. On je pobio šest stotina Filistejaca ostanom volujskim. Tako je i on spasio Izraela.

Evandjelje po Luki

III. ISUSOVO DJELOVANJE U GALILEJI

Isusov sud o suvremenicima

³¹"S kime dakle da prisposodobim ljude ovog naraštaja? Komu su nalik? ³²Nalik su djeci što sjede na trgu pa jedni drugima po poslovcima dovikuju: 'Zasvirasmo vam i ne zaigraste! Zakukasmo i ne zaplakaste!' ³³Doista, došao je Ivan Krstitelj. Nije kruha jeo ni vina pio, a velite: 'Đavla ima!' ³⁴Došao je Sin Čovječji koji jede i pije, a govorite: 'Evo izjelice i vinopije, prijatelja carinika i grešnika!' ³⁵Ali opravda se Mudrost pred svom djecom svojom."

da i grijeha oprašta?" ⁵⁰A on reče ženi: "Vjera te tvoja spasila! Idi u miru!"

Isusov odnos prema grešnicima

³⁶Neki farizej pozva Isusa da bi blagovao s njime. On uđe u kuću farizejevu i priđe stolu. ³⁷Kad eto neke žene koja bijaše grešnica u gradu. Dozna da je Isus za stolom u farizejevoj kući pa ponese alabastrenu posudicu pomasti ³⁸i stade odostrag kod njegovih nogu. Sva zaplakana poče mu suzama kvasiti noge: kosom ih glave svoje otirala, cjelivala i mazala pomašću.

³⁹Kad to vidje farizej koji ga pozva, pomisli: "Kad bi ovaj bio Prorok, znao bi tko i kakva je to žena koja ga se dotiče: da je grešnica." ⁴⁰A Isus, da mu odgovori, reče: "Šimune, imam ti nešto reći." A on će: "Učitelju, reci!" A on: ⁴¹"Neki vjerovnik imao dva dužnika. Jedan mu dugovaše pet stotina denara, drugi pedeset. ⁴²Budući da nisu imali odakle vratiti, otpusti obojici. Koji će ga dakle od njih više ljubiti?" ⁴³Šimun odgovori: "Predmnijevam, onaj kojemu je više otpustio." Reče mu Isus: "Pravo si prosudio." ⁴⁴I okrenut ženi reče Šimunu: "Vidiš li ovu ženu? Uđoh ti u kuću, nisi mi vodom noge polio, a ona mi suzama noge oblila i kosom ih svojom otrla. ⁴⁵Poljupca mi nisi dao, a ona, otkako uđe, ne presta mi noge cjelivati. ⁴⁶Uljem mi glave nisi pomazao, a ona mi pomašću noge pomaza. ⁴⁷Stoga, kažem ti, oprošteni su joj grijesi mnogi jer ljubljaše mnogo. Komu se malo oprašta, malo ljubi." ⁴⁸A ženi reče: "Oprošteni su ti grijesi." ⁴⁹Sustolnici počeli nato među sobom govoriti: "Tko je ovaj

16. tjedan,
80. dan čitanja, utorak, 21. ožujka
2017.

Suci 4-6
Lk 8, 1-15

Knjiga o sucima

4. DEBORA I BARAK

Izrael pod jarmom Kanaanaca

4 Poslije smrti Ehudove Izraelci su opet stali činiti što Jahvi nije po volji ²i Jahve ih predade u ruke Jabinu, kanaanskom kralju koji je vladao u Hasoru. Vojskovođa vojsci njegovoj bijaše Sisera, koji je živio u Harošetu Poganskom. ³Tad Izraelci zavapiše Jahvi. Jer Jabin imade devet stotina željeznih bojnih kola i teško je tlačio Izraelce dvadeset godina.

Debora

⁴U to vrijeme Izraelu je sudila proročica Debora, žena Lapidotova. ⁵Živjela je pod Deborinom palmom između Rame i Betela u Efrajimovoj gori i k njoj su dolazili Izraelci da presuđuje u njihovim sporovima. ⁶Ona dozva Baraka, sina Abinoamova, iz Naftalijeva Kedeša i reče mu: "Evo što ti Jahve, Bog Izraelov, zapovijeda: 'Idi, kreni na goru Tabor i uzmi sa sobom deset tisuća ljudi između Naftalijevih i Zebulunovih sinova. ⁷Ja ću k tebi na Kišonski potok privući Siseru, vojskovođu Jabinove vojske, s njegovim bojnim kolima i svim ratnicima te ću ga predati u tvoje ruke.'"

⁸Barak joj odgovori: "Ako ti pođeš sa mnom, ići ću; ako li ne pođeš sa mnom, ne idem."

⁹"Idem s tobom", reče mu ona, "ali na putu kojim ćeš poći slava neće tebi pripasti jer će Jahve ženi predati u ruke Siseru." Tada Debora ustane i pođe s Barakom u Kedeš.

¹⁰Onamo je Barak pozvao Zebuluna i Naftalija. Deset tisuća ljudi pođe za njim, a išla je s njim i Debora.

Heber Kenijac

¹¹Heber Kenijac bijaše se odvojio od Kajina, jednoga od sinova Hababa, tasta Mojsijeva; razapeo je svoj šator kod Hrasta u Saananimu, nedaleko od Kedeša.

Siserin poraz

¹²Javiše Siseri da je Barak, sin Abinoamov, izašao na goru Tabor. ¹³Nato Sisera sabra sva

svoja kola, devet stotina željeznih kola, i sve ljude koje je doveo od Harošeta Poganskog do Kišonskog potoka. ¹⁴Debora reče Baraku: "Ustani, evo dana kada će Jahve predati Siseru u tvoje ruke! Sam Jahve ide pred tobom!" I Barak siđe s gore Tabora sa deset tisuća ljudi za sobom. ¹⁵Jahve zastraši Siseru, sva njegova kola i čitavu njegovu vojsku, koja naže u bijeg pred mačem Barakovim. Sisera siđe sa svojih kola i pobježe pješice. ¹⁶Barak je gonio kola i vojsku sve do Harošeta Poganskog. Sva je Siserina vojska pala od oštrog mača i nijedan čovjek nije umakao.

Siserina smrt

¹⁷Sisera je dotle bježao pješice prema šatoru Jaele, žene Hebera Kenijca, jer između Jabina, kralja hasorskog, i kuće Hebera Kenijca bijaše mir. ¹⁸Jaela iziđe Siseri u susret i reče mu: "Zaustavi se, gospodaru, svrati se k meni. Ne boj se ničega!" On svrati k njoj pod šator, a ona ga pokri pokrivačem. ¹⁹On joj reče: "Daj mi malo vode jer sam žedan." Ona otvori mijeh s mlijekom, napoji ga i opet ga pokri. ²⁰"Stani na ulazu u šator", reče joj on, "pa ako tko naiđe i zapita te: 'Ima li tu koga?' ti odgovori: 'Nema!'" ²¹A Jaela, žena Heberova, uze šatorski klin i čekić u ruke, tiho mu se približi i zabi mu klin kroza sljepoočice tako da se zario u zemlju. On od iscrpljenosti bijaše tvrdo zaspao i tako umrije. ²²I gle, dođe Barak progoneći Siseru. Jaela iziđe preda nj i reče mu: "Dođi da ti pokažem čovjeka koga tražiš." On uđe k njoj, i gle - Sisera ležaše mrtav, s klinom u sljepoočici.

Izbavljenje Izraela

²³Tako je Bog u onaj dan ponizio Jabina, kralja kanaanskog, pred Izraelcima. ²⁴Ruka Izraelaca postajaše sve teža Jabinu, kralju kanaanskom, dok ga nije napokon zatrla.

Knjiga o sucima

Pjesma Debore i Baraka

5 Toga dana Debora i Barak, sin Abinoamov, zapjevaše ovu pjesmu:
²Ratoborno rasuše kose borci izraelski i dragovoljno krenu narod: blagoslivljajte Jahvu!
³Čujte, o kraljevi! Poslušajte, knezovi! Jahvi ja pjesmu pjevam, Jahvu, Boga Izraelova, ja slavim.
⁴Sa Seira kad si silazio, Jahve, pobjednički kad si kročio iz polja edomskih, sva se zemlja tresla, lila se nebesa, oblaci curkom daždjeli.
⁵Brda se tresla pred tobom, o Jahve, Jahve, Bože Izraelov!
⁶U dane Šamgara, sina Anatova, u dane Jaele opustješe putovi; i oni koji su putovali, obilažahu naokolo.
⁷Pusta bijahu sela izraelska dok ne ustadoh ja, Debora, dok ne ustadoh kao majka Izraelu.
⁸Tuđe bogove sebi izabraše, i zato im rat stade pred vrata. Za pet gradova ne bi nijednog štita! Nijednog kralja za četrdeset tisuća u Izraelu!
⁹Srce moje kuca za vođe izraelske, za narod što dragovoljno u boj kreće! Blagoslivljajte Jahvu!
¹⁰Vi koji na bijelim jašete magaricama, na sagovima sjedeći, i vi koji hodite putovima, pjevajte,
¹¹uz povike razdraganih pastira kod pojila. Neka se slave dobročinstva Jahvina i vladavina njegova Izraelom! I narod Jahvin siđe na vrata.
¹²Probudi se, Debora, ustani! Ustani, pjesmu zapjevaj! Hrabro! Ustani, Barače, vodi u roblje porobljivače svoje, sine Abinoamov!
¹³Tad siđe na vrata Izrael, narod Jahvin pohrli junački.
¹⁴Iz Efrajima potekoše u dolinu, za njima stiže među čete tvoje Benjamin. Iz Makira stupaju glavari,

iz Zebuluna oni što nose štap zapovjednički.
¹⁵Knezovi Jisakarovi s Deborom bjehu, a Naftali pođe s Barakom, pohrli da ga stigne u dolini. Kod Rubenovih potoka dugo se savjetuju.
¹⁶Zašto si ostao u torovima da slušaš sred stada svirku frule? Kod Rubenovih potoka dugo se savjetuju.
¹⁷Gilead osta s onu stranu Jordana. A zašto je Dan na stranim lađama? Zašto na obali mora Ašer sjedi, mirno prebiva u svojim zaljevima?
¹⁸Zebulun je narod što prkosi smrti s Naftalijem, na visoravnima.
¹⁹Došli su kraljevi, boj zametnuli, boj bili kraljevi kanaanski, u Tanaku, na vodi megidskoj, al' ni mrve srebra ne dobiše.
²⁰Sa nebeskih staza vojevahu, vojevahu zvijezde prot' Siseri.
²¹Sve otplavi potok Kišon, potok Kišon pradavni. Gazi čvrsto, moja dušo!
²²Topot silan odjekuje: jure borci na konjima!
²³"Proklinjite Meroz," Anđeo će Jahvin, "proklinjite žitelje njegove što Jahvi nisu u pomoć pritekli, u pomoć Jahvi s junacima."
²⁴Blagoslovljena među ženama bila Jaela, žena Hebera Kenijca, među ženama šatora nek' je slavljena!
²⁵On vode zaiska, mlijeka mu ona dade, u zdjelu dragocjenu nali mu vrhnja.
²⁶Rukom lijevom za klinom segnu, a desnom za čekićem kovačkim. Udari Siseru, glavu mu razmrška, probode mu, razbi sljepoočicu.
²⁷Do nogu pade joj, sruši se, leže, do nogu pade joj, sruši se; i gdje pade, mrtav osta.
²⁸Kroz prozor motri Siserina mati, kroz prozor motri, na rešetku jâda: "Dugo mu se kola ne vraćaju: što im je zapreg tako spor?"

Knjiga o sucima

²⁹Najmudrija zbori joj dvorkinja,
sebi samoj ona odgovara:
³⁰"Plijen su našli pa ga dijele:
po djevojku na ratnika,
po djevojku i po dvije,
halju-dvije za Siseru,
vezen rubac za moj vrat!"
³¹Tako neka ginu, Jahve, svi neprijatelji tvoji!
A oni koji te ljube nek budu kao sunce
kada se diže u svojem sjaju!
I zemlja bijaše mirna četrdeset godina.

5. GIDEON

Izrael pod jarmom Midjanaca

6 Opet su Izraelci činili što je zlo u Jahvinim očima; i Jahve ih predade u ruke Midjancima za sedam godina. ²Teška bijaše ruka Midjanaca nad Izraelom. Da bi izmakli Midjancima, Izraelci se sklanjahu u gorske pukotine, spilje i skrovišta. ³I kada bi Izraelci posijali, dolazili bi na njih Midjanci i Amalečani i sinovi Istoka. ⁴Utaborivši se na njihovoj zemlji, uništavali bi rod zemlje sve do Gaze. Ne ostavljahu Izraelu ništa da se prehrani, ni ovce ni koze, ni vola ni magarca, ⁵jer dolažahu sa svojim stadima i svojim šatorima u takvu mnoštvu kao skakavci; ne bijaše broja njima ni njihovim devama; preplavili bi zemlju, opustošili je. ⁶Tako su Midjanci bacili Izraela u veliku bijedu te Izraelci zavapiše Jahvi.

Jedan prorok

⁷Kad su Izraelci zavapili Jahvi zbog Midjanaca, ⁸Jahve posla Izraelcima proroka koji im reče: "Ovako kaže Jahve, Bog Izraelov: 'Ja sam vas izveo iz Egipta, izbavio vas iz kuće ropstva. ⁹Ja sam vas oslobodio od ruke Egipćana i od ruke svih vaših tlačitelja. Protjerao sam ih pred vama, dao vam njihovu zemlju ¹⁰i rekao vam: Ja sam Jahve, Bog vaš. Ne štujte bogova Amorejaca u kojih zemlji živite. Ali vi ne poslušaste moga glasa.'"

Gideonov poziv

¹¹Anđeo Jahvin dođe i sjede pod hrast kod Ofre koji pripadaše Joašu Abiezerovu. Njegov sin Gideon vrhao je pšenicu na tijesku da bi je sačuvao od Midjanaca. ¹²I ukaza mu se Anđeo Jahvin i reče mu: "Jahve s tobom, hrabri junače!" ¹³Gideon mu odgovori: "Oh, gospodaru, ako je Jahve s nama, zašto nas sve ovo snađe? Gdje su sva ona čudesa njegova o kojima nam pripovijedahu oci naši govoreći: 'Nije li nas Jahve iz Egipta izveo?' A sada nas je Jahve ostavio, predao nas u ruke Midjancima."

¹⁴Jahve se tad okrenu prema njemu i reče mu: "Idi s tom snagom u sebi i izbavit ćeš Izraela iz ruke Midjanaca. Ne šaljem li te ja?" ¹⁵"Ali, gospodaru", odgovori mu Gideon, "kako ću izbaviti Izraela? Moj je rod najmanji u Manašeovu plemenu, a ja sam posljednji u kući svoga oca." ¹⁶Jahve mu reče: "Ja ću biti s tobom te ćeš pobijediti Midjance kao jednoga." ¹⁷Gideon mu reče: "Ako sam našao milost u tvojim očima, daj mi znak da ti govoriš sa mnom. ¹⁸Nemoj otići odavde dok se ne vratim s darom i stavim ga preda te." A on odgovori: "Ostat ću dok se ne vratiš."

¹⁹Gideon ode, zgotovi jare i od efe brašna načini beskvasne hljebove, stavi meso u košaricu i juhu u lonac pa donese sve to pod hrast. ²⁰Anđeo Jahvin reče mu: "Uzmi meso i beskvasne hljebove, stavi ih na tu stijenu, a juhu prolj." On učini tako. ²¹Anđeo Jahvin tad uze štap što ga je držao i vrhom dotaknu meso i beskvasne hljebove. Oganj planu iz stijene, spali meso i beskvasne hljebove. Anđeo Jahvin nato iščeze pred njegovim očima. ²²Tad Gideon vidje da je to bio Anđeo Jahvin i reče: "Jao, Jahve, Gospode! Anđela Jahvina vidjeh licem u lice!" ²³Jahve mu odgovori: "Mir s tobom! Ne boj se, nećeš umrijeti!"

²⁴Gideon podiže na tome mjestu žrtvenik Jahvi i nazva ga "Jahve-Mir". Žrtvenik još i danas stoji u Ofri Abiezerovoj.

Knjiga o sucima

Gideon protiv Baala

²⁵Iste noći Jahve reče Gideonu: "U svojega oca uzmi utovljena junca, junca od sedam godina, i razori Baalov žrtvenik i posijeci gaj pokraj njega. ²⁶Potom podigni žrtvenik Jahvi, Bogu svome, na vrhu te gorske stijene i dobro ga uredi. Uzmi junca i prinesi paljenicu na drvima Ašere što ih u gaju nasiječeš." ²⁷Tada Gideon uze deset ljudi između svojih slugu i učini kako mu je zapovjedio Jahve. Ali kako se bojao svoje obitelji i građana, učini to noću. ²⁸Kad su građani sutradan poranili, a to razoren Baalov žrtvenik i gaj posječen pored njega, a junac žrtvovan kao paljenica na novom oltaru. ²⁹I pitahu jedni druge: "Tko je to učinio?" Ispitaše, istražiše pa rekoše: "Gideon, Joašev sin, učini to." ³⁰Tada građani rekoše Joašu: "Izvedi sina da umre jer je razorio Baalov žrtvenik i posjekao gaj pored njega." ³¹Joaš odgovori svima koji stajahu oko njega: "Zar ćete vi braniti Baala? Zar ćete ga vi spasavati? Tko brani Baala, bit će pogubljen prije sutrašnjeg dana. Ako je on bog, neka se sam brani od Gideona što mu je razorio žrtvenik." ³²Toga dana prozvali su Gideona Jerubaal jer se govorilo: "Neka sam Baal s njim obračuna što mu je srušio žrtvenik."

Poziv na oružje

³³Svi Midjanci, Amalečani i sinovi Istoka bijahu se sakupili i, prešavši Jordan, utaborili se u Jizreelskoj ravnici. ³⁴Duh Jahvin obuze Gideona i on zasvira u rog, a Abiezerov rod stade iza njega. ³⁵Posla on glasnike po svem plemenu Manašeovu te i oni stadoše iza njega. Posla glasnike i u pleme Ašerovo, Zebulunovo i Naftalijevo te im i oni krenuše u susret.

Pokus s runom

³⁶Gideon reče Bogu: "Ako zaista hoćeš osloboditi Izraela mojom rukom, kao što si obećao, ³⁷evo ću metnuti ovčje runo na gumno: ako bude rose samo na runu, a zemlja ostane suha, tada ću znati da ćeš mojom rukom izbaviti Izraela, kao što si obećao."

³⁸I bi tako. Gideon urani sutradan te iscijedi rosu iz runa - punu zdjelu vode.

³⁹Opet Gideon reče Bogu: "Ne razgnjevi se na me što ti progovaram još jednom. Dopusti mi da još ovaj put pokušam s runom: neka samo runo bude suho, a neka po svoj zemlji bude rosa!"

⁴⁰I Bog one noći učini tako: samo je runo ostalo suho, a po svoj zemlji pala rosa.

Evandjelje po Luki

III. ISUSOVO DJELOVANJE U GALILEJI

Žene u službi Isusovoj

8 Zatim zareda obilaziti gradom i selom propovijedajući i navješćujući evandjelje o kraljevstvu Božjemu. Bila su s njim dvanaestorica ²i neke žene koje bijahu izliječene od zlih duhova i bolesti: Marija zvana Magdalena, iz koje bijaše izagnao sedam đavola; ³zatim Ivana, žena Herodova upravitelja Huze; Suzana i mnoge druge. One su im posluživale od svojih dobara.

Prispodoba o sijaču

⁴Kad se skupio silan svijet te iz svakoga grada nagrnuše k njemu, prozbori u prispodobi:

⁵"Iziđe sijač sijati sjeme. Dok je sijao, jedno pade uz put, bi pogaženo i ptice ga nebeske pozobaše. ⁶Drugo pade na kamen i, tek što je izniklo, osuši se jer ne imaše vlage. ⁷Drugo opet pade među trnje i trnje ga preraste i uguši. ⁸Drugo napokon pade u dobru zemlju, nikne i urodi stostrukim plodom." Rekavši to, povika: "Tko ima uši da čuje, neka čuje!"

Zašto Isus govori u prispodobama

⁹Upitaše ga učenici kakva bi to bila prispodoba. ¹⁰A on im reče: "Vama je dano znati otajstva kraljevstva Božjega, a ostalima u prispodobama -

da gledajući ne vide

i slušajući ne razumiju."

¹¹"A ovo je prispodoba: Sjeme je Riječ Božja. ¹²Oni uz put slušatelji su. Zatim dolazi đavao i odnosi Riječ iz srca njihova da ne bi povjerovali i spasili se. ¹³A na kamenu - to su oni koji kad čuju, s radošću prime Riječ, ali korijena nemaju: ti neko vrijeme vjeruju, a u vrijeme kušnje otpadnu. ¹⁴A što pade u trnje - to su oni koji poslušaju, ali poneseni brigama, bogatstvom i nasladama života, uguše se i ne dorode roda. ¹⁵Ono pak u dobroj zemlji - to su oni koji u plemenitu i dobru srcu slušaju Riječ, zadrže je i donose rod u ustrajnosti."

16. tjedan,
81. dan čitanja, srijeda, 22. ožujka 2017.

Suci 7,1-9,41
Lk 8,16-25

Knjiga o sucima

Jahve smanjuje Gideonovu vojsku

7 Urani Jerubaal, to jest Gideon, i sav narod bijaše s njim i utabori se kod En-Haroda; a tabor Midjanaca nalazio se na sjeveru od njegova, podno brijega More, u dolini. ²Tada Jahve reče Gideonu: "Previše je naroda s tobom a da bih predao Midjance u njegove ruke. Izrael bi se mogao pohvaliti i reći: 'Vlastita me ruka izbavila.'" ³Zato oglasi da narod čuje: 'Tko se boji i strahuje, neka se vrati.'" Gideon ih iskuša. Dvadeset i dvije tisuće ljudi iz naroda vrati se, a ostade ih deset tisuća.

⁴Jahve reče Gideonu: "Još je previše naroda. Povedi ih na vodu i ondje ću ih iskušati. Za koga ti kažem: 'Neka ide s tobom', taj će s tobom ići. A za koga ti kažem: 'Neka ne ide s tobom', taj neće ići." ⁵Gideon povede narod na vodu i Jahve mu reče: "Koji bude laptao vodu jezikom kao što lapće pas, stavi ga na stranu. Koji klekne da pije, odvoji ga na drugu stranu." ⁶Onih koji su laptali vodu jezikom - prinoseći vodu rukom k ustima - bijaše tri stotine, a sav je ostali narod kleknuo da pije. ⁷Tad Jahve reče Gideonu: "Sa one tri stotine ljudi koji su laptali vodu ja ću vas izbaviti i predat ću Midjance u vaše ruke. Svi drugi neka se vrate svaki svojoj kući." ⁸Gideon tad naloži narodu da mu preda opskrbu i rogove, a onda otpusti Izraelce da ide svaki svome šatoru; zadrža samo one tri stotine.

A midjanski se tabor prostirao niže njega u dolini.

Predznaci pobjede

⁹One noći reče mu Jahve: "Ustani, navali na tabor, jer ti ga predajem u ruke. ¹⁰Ako se bojiš napasti, siđi najprije u tabor s Purom, momkom svojim; ¹¹slušaj što govore; ohrabrit ćeš se i napast ćeš na tabor." On siđe sa svojim momkom Purom do prvih taborskih straža.

¹²Midjanci, Amalečani i svi sinovi Istoka pali po dolini, brojni kao skakavci; njihovim devama ne bijaše broja, kao pijesku na obali mora. ¹³Kad je Gideon došao, a to jedan baš pripovijedaše svome drugu što je sanjao:

"Usnuo sam kako se pogača ječmenog kruha kotrlja u midjanski tabor: dokotrlja se do jednog šatora i pogodi, a šator pade, prevrnu se." ¹⁴A drug mu odgovori: "Nije to drugo nego mač Gideona, Joaševa sina, Izraelca. Bog mu je predao u ruke Midjance i sav tabor."

¹⁵Kada je Gideon čuo kako je onaj pripovjedio san i kako ga je drugi protumačio, baci se ničice, vrati se onda u tabor Izraelov i povika: "Ustajte, jer vam je Jahve predao u ruke tabor midjanski!"

Prepad

¹⁶Gideon tad podijeli svoje tri stotine ljudi u tri čete. Svakome čovjeku dade u ruke rog, prazan vrč i luč u vrču: ¹⁷"Gledajte mene", reče im, "i činite što i ja! Kada dođem na rub tabora, činite što budem i ja činio!" ¹⁸Kad zatrubim u rog ja i svi koji su sa mnom, tada i vi zasvirajte u rog oko sveg tabora i vičite: 'Za Jahvu i Gideona!'"

¹⁹Gideon i stotina ljudi što ga je pratila dođoše na rub tabora pri početku ponoćne straže; tek što su postavili straže, oni zatrubiše u rogove i razbiše vrčeve koje su imali u ruci. ²⁰Tako tri čete zasviraše u rogove i razbiše vrčeve; lijevom rukom držahu luči, a desnom rogove da trube i udariše vikati: "Za Jahvu i Gideona!" ²¹I svaki stajaše nepomično na svome mjestu uokrug tabora. Tada se probudi sav tabor i Midjanci vičući nagoše u bijeg.

²²Dok su one tri stotine trubile u rogove, učini Jahve te oni u taboru okrenuše mač jedan na drugoga. I sva se vojska razbježa do Bet-Hašita, prema Sartanu, do Abel-Meholske obale kod Tabata.

Potjera

²³A Izraelci iz plemena Naftalijeva, Ašerova i iz svega plemena Manašeova sabraše se i pogaše Midjance. ²⁴Gideon posla glasnike po svoj Efrajimovoj gori da govore: "Siđite pred Midjance i zauzmite prije njih sve gazove do Bet-Bara i Jordana." Svi se ljudi od plemena Efrajimova odazvaše i zauzeše gazove voda

Knjiga o sucima

do Bet-Bara i Jordana. ²⁵I uhvatiše dva midjanska kneza, Oreba i Zeeba; Oreba ubiše na Orebovoj stijeni, a Zeeba kod Zeebova tijeska. Progonili su Midjance i donijeli Gideonu preko Jordana glavu Orebovu i Zeebovu.

Zavist Efrajimovaca

8 Tada Efrajimovi ljudi rekoše Gideonu: "Kako si postupio prema nama: nisi nas pozvao kada si pošao u boj protiv Midjanaca?" I žestoko mu prigovoriše. ²On im odgovori: "Pa što sam ja učinio kad se usporedim s vama? Nije li Efrajimovo pabirčenje bolje od Abiezerove berbe? ³U vaše je ruke Jahve predao knezove midjanske, Oreba i Zeeba. Može li se usporediti moje djelo s onim što ste vi učinili?" Na te riječi utiša se njihova srdžba prema njemu.

Gideon progoni neprijatelja preko Jordana

⁴Kad je Gideon došao do Jordana, prijeđe ga, ali i on i tri stotine ljudi s njim bijahu iznemogli i gladni. ⁵Stoga reče ljudima iz Sukota: "Dajte kruha ljudima koji idu za mnom, iznemogli su. Ja gonim Zebaha i Salmunu, kraljeve midjanske." ⁶Ali mu sukotski glavari odgovoriše: "Zar je Zebahova i Salmunina šaka već u tvojoj ruci da dademo kruha tvojoj vojsci?" ⁷Gideon im reče: "Dobro! Kad mi Jahve preda u ruke Zebaha i Salmunu, iskidat ću vam meso trnjem i dračem pustinjskim."

⁸Odatle ode u Penuel i zatraži isto od Penuelaca, a oni mu odgovore kao što su mu odgovorili i Sukoćani. ⁹On zaprijeti i Penuelcima: "Kad se vratim kao pobjednik, porušit ću ovu kulu."

Zebahov i Salmunin poraz

¹⁰Zebah i Salmuna bijahu u Karkoru i vojska njihova s njima, oko petnaest tisuća ljudi, što ih god osta od vojske sinova Istoka; sto dvadeset tisuća ratnika bijaše palo. ¹¹Gideon pođe putem kojim prolaze oni što žive pod šatorima, istočno od Nobaha i Jogbohe, te potuče vojsku kad stajaše bezbrižna. ¹²Zebah i Salmuna

pobjegoše. On ih pogna i uhvati dva kralja midjanska, Zebaha i Salmunu. A vojsku im svu uništi.

Gideonova osveta

¹³Poslije bitke Gideon, sin Joašev, vrati se preko Hareške uzvisine. ¹⁴I uhvati nekog momka iz Sukota te ga uze ispitivati; a on mu popisa imena sukotskih knezova i starješina, sedamdeset i sedam ljudi. ¹⁵Potom Gideon ode Sukoćanima i reče: "Evo Zebaha i Salmune zbog kojih ste mi se rugali govoreći: 'Je li Zebahova i Salmunina šaka već u tvojoj ruci pa da dademo kruha tvojim iznemoglim ljudima?'" ¹⁶I uhvati starješine gradske, nabra pustinjskog trnja i drača da ih očute leđa Sukoćana. ¹⁷Poruši Penuelsku kulu i pobi građane.

¹⁸Onda reče Zebahu i Salmuni: "Kakvi bijahu ljudi koje pobiste na Taboru?" "Bili su nalik na te", odgovoriše. "Svaki bijaše kao kraljev sin." ¹⁹"To su bila moja braća, sinovi moje matere", reče Gideon. "Tako mi Jahve, da ste ih ostavili na životu, ne bih vas ubio." ²⁰Potom zapovjedi svom prvencu Jeteru: "Ustani, pogubi ih!" Ali dječak ne izvuče mača: bojao se, bijaše još mlad. ²¹Tada rekoše Zebah i Salmuna: "Ustani ti i navali na nas, jer kakav je čovjek, onakva mu i snaga." I ustavši, Gideon pogubi Zebaha i Salmunu i uze mjesečice što su visjeli o vratu njihovih deva.

Gideon vlada Izraelom

²²Izraelci rekoše Gideonu: "Vladaj nad nama, ti, sin tvoj i unuk tvoj, jer si nas ti izbavio iz ruku Midjanaca." ²³Ali im Gideon odgovori: "Ne, neću ja vladati nad vama, a ni moj sin; Jahve će biti vaš vladar." ²⁴Još im reče Gideon: "Jedno samo od vas tražim: da mi svaki dade prsten od svog plijena." Pobijeđeni su nosili zlatne prstenove jer bijahu Jišmaelci. ²⁵"Vrlo rado", odgovore oni. On nato razastrije svoj plašt, a svaki od njih baci od svog plijena po prsten. ²⁶Težina zlatnih prestenova što ih je zaiskao iznosila je tisuću i sedam stotina zlatnih šekela, osim mjesečića, naušnica i skrletnih haljina koje su nosili

Knjiga o sucima

midjanski kraljevi i osim lančića što bijahu oko vrata njihovih deva. ²⁷Gideon načini od toga efod i postavi ga u svome gradu Ofri. I sav Izrael udari za njim u nevjeru i bijaše to zamka Gideonu i njegovu domu.

²⁸Tako su Midjanci bili poniženi pred Izraelcima. Više ne dizahu glave i zemlja bi mirna četrdeset godina, koliko još potraja vijek Gideonov. ²⁹Jerubaal, sin Joašev, otišao je i živio u svojoj kući. ³⁰Gideon je imao sedamdeset sinova koji su potekli od njega jer je imao mnogo žena. ³¹Njegova inoča koja je živjela u Šekemu rodi mu sina komu nadjenu ime Abimelek.

Smrt Gideonova

³²Gideon, sin Joašev, umrije u dubokoj starosti; sahraniše ga u grobu njegova oca Joaša u Abiezerovoj Ofri.

³³Po Gideonovoj smrti Izraelci okrenuše u preljub s baalima te postaviše sebi za boga Baal-Berita. ³⁴Izraelci se nisu više sjećali Jahve, svoga Boga, koji ih je izbavio iz ruku svih njihovih neprijatelja unaokolo. ³⁵I nisu iskazivali zahvalnost domu Jerubaala Gideona za dobro što ga je učinio Izraelu.

6. ABIMELEK

Abimelek postaje kraljem

9 Abimelek, sin Jerubaalov, otiđe u Šekem k braći svoje matere i reče njima i svemu rodu kuće svoje majke:

²"Upitajte sve šekemske građane: što vam je bolje - da nad vama vlada sedamdeset ljudi, svi sinovi Jerubaalovi, ili jedan čovjek? Sjetite se da sam ja od vašeg mesa i vaših kostiju!"

³To braća njegove matere prenesoše ostalim šekemskim građanima i njihovo se srce prikloni Abimeleku jer govorahu: "Naš je brat!"

⁴I dadoše mu sedamdeset šekela srebra iz hrama Baal-Beritova; time Abimelek unajmi klatež i pustolove koji pođoše za njim. ⁵Onda dođe u kuću svoga oca u Ofri i pobi svoju braću, sinove Jerubaalove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu. Izmakao mu je samo

Jotam, najmlađi sin Jerubaalov jer se bijaše sakrio. ⁶Tada se skupiše svi šekemski građani i sav Bet-Milo te postaviše Abimeleka za kralja kod hrasta koji stoji u Šekemu.

Jotamova basna

⁷Kada su to dojavili Jotamu, ode on, stade na vrh gore Gerizima i povika im na sav glas:

"Čujte me, uglednici šekemski, tako vas čuo Bog!

⁸Jednom se zaputila stabla da pomažu kralja koji će vladati nad njima. Pa rekoše maslini: 'Budi nam kraljem!'

⁹Odgovori im maslina:

'Zar da se svog ulja odreknem što je na čast bozima i ljudima da bih vladala nad drugim drvećem?'

¹⁰Tad rekoše stabla smokvi:

'Dođi, budi nam kraljem!'

¹¹Odgovori im smokva:

'Zar da se odreknem slatkoće i krasnoga ploda svog da bih vladala nad drugim drvećem?'

¹²Tad rekoše stabla lozi:

'Dođi, budi nam kraljem!'

¹³Odgovori im loza:

'Zar da se odreknem vina što veseli bogove i ljude da bih vladala nad drugim drvećem?'

¹⁴Sva stabla rekoše tad glogu:

'Dođi, budi nam kraljem!'

¹⁵A glog odgovori stablima:

'Ako me doista hoćete pomazati za kralja, u sjenu se moju sklonite.

Ako nećete, iz gloga će oganj planuti i sažeći cedrove libanonske!'

¹⁶Sada, jeste li vjerno i čestito učinili kad ste izabrali Abimeleka za kralja? Jeste li se dobro ponijeli prema Jerubaalu i njegovoj kući? Jeste li mu uzvratili za djela što ih za vas učini?

¹⁷Moj se otac za vas borio izloživši svoj život te vas izbavio iz ruku Midjanaca, ¹⁸a vi danas ustaste protiv kuće moga oca, pobiste njegove sinove, sedamdeset ljudi na istom kamenu, i nad građanima Šekema učiniste kraljem

Knjiga o sucima

Abimeleka, sina njegove robinje, zato što je vaš brat! ¹⁹Ako ste vjerno i pošteno danas radili prema Jerubaalu i prema njegovoj kući, radujte se s Abimelekom, a on neka se raduje s vama! ²⁰Ako niste, neka oganj iziđe iz Abimeleka i sažeže građane Šekema i Bet-Mila i neka iziđe oganj iz građana Šekema i Beṭ-Mila i sažeže Abimeleka!"

²¹Onda Jotam pobježe, skloni se i dođe u Beer, i ondje ostade, jer se bojao svoga brata Abimeleka.

Pobuna Šekemaca protiv Abimeleka

²²Abimelek je vladao nad Izraelom tri godine. ²³Tada Bog posla duh razdora među Abimeleka i šekemske građane i šekemski se građani pobuniše protiv Abimeleka. ²⁴Bijaše to zato da bi se osvetio zločin počinjen nad sedamdeset Jerubaalovih sinova i da bi njihova krv pala na njihova brata Abimeleka, koji ih ubi, i na građane Šekema, koji mu pomogoše da ubije braću. ²⁵Hoteći mu napakostiti, šekemski su građani postavili zasjede po vrhovima planina i pljačkali svakoga tko bi prošao mimo njih onim putem. Javiše to Abimeleku.

²⁶Gaal, sin Ebedov, dođe sa svojom braćom i nastani se u Šekemu; a šekemski se građani pouzdaše u njega. ²⁷Otišavši u polje, trgali su u svojim vinogradima grožđe i gazili ga, a onda udarili u veselje; ušli su u hram svoga boga, jeli su, pili i proklinjali Abimeleka. ²⁸A Gaal, Ebedov sin, povika: "Tko je Abimelek da mu služimo? Zar ne bi trebalo da Jerubaalov sin i Zebul, njegov namjesnik, služe ljude Hamora, Šekemova oca? Zašto da mi njemu služimo?" ²⁹O, kad bih imao ovaj narod u svojoj ruci, protjerao bih Abimeleka i rekao mu: "Pojačaj svoju vojsku i iziđi u boj!" ³⁰A kad Zebul, gradski načelnik, doznade što je govorio Gaal, sin Ebedov, razgnjevi se.

³¹Posla glasnike Abimeleku u Arumu i poruči mu: "Evo, Gaal, sin Ebedov, došao u Šekem sa svojom braćom i bune građane protiv tebe.

³²Zato ustani noću, ti i narod što je s tobom, i stani u zasjedu u polju. ³³A ujutro, kad ograne

sunce, digni se i udari na grad. Kada Gaal i njegovi ljudi iziđu preda te, ti učini s njima što ti prilike posavjetuju."

³⁴Abimelek usta noću sa svim svojim ljudima i stade u zasjedu oko Šekema u četiri čete. ³⁵Kada je Gaal, sin Ebedov, izišao pred gradska vrata i zaustavio se, Abimelek i njegovi ljudi ustaše iz zasjede.

³⁶Gaal ugleda ljude i reče Zebulu: "Eno silaze ljudi s gorskih vrhova." "Od sjena gorskih vrhova", odgovori mu Zebul, "čine ti se ljudi." ³⁷Opet progovori Gaal: "Eno silaze ljudi s visa zvana Zemljin pupak, a četa jedna dolazi putem od Čarobnjačkog hrasta." ³⁸Tad mu reče Zebul: "Gdje ti je sada jezik? Pa ti si govorio: 'Tko je Abimelek da mu služimo?' Nisu li ondje ljudi koje si prezirao? Iziđi sada i pobij se s Abimelekom."

³⁹I Gaal iziđe na čelu šekemskih građana i pobi se s Abimelekom. ⁴⁰Abimelek potjera Gaala i on pobježe pred njim; i mnogi njegovi ljudi padoše mrtvi prije nego što su i došli do vrata. ⁴¹Abimelek se tada vrati u Arumu, a Zebul potjera Gaala i njegovu braću i nije im više dao da ostanu u Šekemu.

Evandjelje po Luki

I. KRSTITELJEVO I ISUSOVO ROĐENJE I SKROVITI ŽIVOT

Prispodoba o svjetiljci

¹⁶"Nitko ne užiže svjetiljke da je pokrije posudom ili stavi pod postelju, nego je stavlja na svijećnjak da oni koji ulaze vide svjetlost.

¹⁷Ta ništa nije tajno što se neće očitovati; ništa skriveno što se neće saznati i na vidjelo doći."

¹⁸"Pazite dakle kako slušate. Doista, onomu tko ima dat će se, a onomu tko nema oduzet će se i ono što misli da ima."

Prava rodbina Isusova

¹⁹A majka i braća njegova htjedoše k njemu, ali ne mogoše do njega zbog mnoštva.

²⁰Javiše mu: "Majka tvoja i braća tvoja stoje vani i žele te vidjeti." ²¹A on im odgovori: "Majka moja, braća moja - ovi su koji riječ Božju slušaju i vrše."

Stišana oluja

²²Jednoga dana uđe u lađu on i učenici njegovi. I reče im: "Prijeđimo na onu stranu jezera." I otisnuše se. ²³Dok su plovili, on zaspao. I spusti se oluja na jezero. Voda stane nadirati te bijahu u pogibli. ²⁴Oni pristupiše i probudiše ga govoreći: "Učitelju, učitelju, propadosmo!" On se probudi, zaprijeti vjetru i valovlju; i oni se smire te nastala utiha. ²⁵A on će im: "Gdje vam je vjera?" A oni se prestrašeni u čudu zapitkivahu: "Tko li je ovaj da i vjetrovima zapovijeda i vodi, i pokoravaju mu se?"

16. tjedan,
82. dan čitanja, četvrtak, 23. ožujka 2017.

Suci 9,42-13,7
Lk 8, 26-39

Knjiga o sucima

Razaranje Šekema i osvajanje Migdal Šekema

⁴²Sutradan je narod izišao u polje i javiše to Abimeleku. ⁴³On uze svoju vojsku, podijeli je u tri čete i stade u zasjedu u polju. Kad bi vidio gdje ljudi izlaze iz grada, nasrnuo bi na njih i pobio ih. ⁴⁴Dok je Abimelek sa svojom četom udarao kod gradskih vrata, druge se dvije čete baciše na one koji bijahu u polju i tako ih pobiše. ⁴⁵Čitav je dan Abimelek opsjedao grad. Zauzevši ga, poubija sve stanovništvo, razori grad i posu sol po njemu.

⁴⁶Kad su to čuli gospodari Migdal Šekema, uđoše svi u tvrdi prostor hrama El-Berita. ⁴⁷Kada je Abimelek doznao da su se svi građani Migdal Šekema ondje sakupili, ⁴⁸popne se na Salmonsku goru sa svom vojskom svojom. Uzevši u ruke sjekiru, odsječe granu od drveta, podiže je i metnu sebi na rame. A ljudima zapovjedi: "Što vidjeste da sam ja učinio, učinite brzo i vi." ⁴⁹I svi ljudi odsjekoše sebi po granu, a onda krenuše za Abimelekom, nabacaše granje na utvrdu i zapališe ga nad onima koji su se ondje nalazili. Tako izgiboše svi žitelji Migdal Šekema, oko tisuću ljudi i žena.

Opsada Tebesa i Abimelekova smrt

⁵⁰Potom Abimelek krenu na Tebes, opsjede ga i osvoji. ⁵¹Bijaše ondje usred grada kula kamo su se sklonili svi ljudi i žene i svi uglednici gradski. Zatvorivši za sobom vrata, popeše se kuli na krov. ⁵²Abimelek dođe do kule i napade je. Dok je prilazio vratima kule da je zapali, ⁵³neka žena baci mu žrvanj na glavu i razbi mu lubanju. ⁵⁴On brzo pozva svoga momka koji mu je nosio oružje i reče mu: "Trgni mač i ubij me da se ne govori o meni: 'Žena ga je ubila.'" Njegov ga momak probode te on umrije. ⁵⁵Kad su Izraelci vidjeli da je Abimelek mrtav, svi se vratiše svojim kućama.

⁵⁶Tako je Bog svalio na Abimeleka zlo koje je on učinio svome ocu pobivši sedamdesetero svoje braće. ⁵⁷I sve zlo

Šekemaca Bog svali na njihove glave i tako ih stiže kletva Jotama, sina Jerubaalova.

7. TOLA

10 Poslije Abimeleka ustao je Tola, sin Pue, sina Dodova, da izbavi Izraela. On bijaše iz Jisakarova plemena, a živio je u Šamiru, u Efrajimovoj gori. ²Bio je sudac Izraelu dvadeset i tri godine, a kad je umro, pokopali su ga u Šamiru.

8. JAIR

³Poslije njega ustao je Jair Gileadčanin, koji je bio sudac Izraelu dvadeset i dvije godine. ⁴Imao je trideset sinova koji su jahali na tridesetero magaradi i imali trideset gradova što se do dana današnjega zovu Sela Jairova, a nalaze se u gileadskoj zemlji. ⁵Kad umrije Jair, pokopaše ga u Kamonu.

9. JIFTAH

Jaram Amonaca

⁶Izraelci su opet stali činiti ono što Jahvi nije po volji. Služili su baalima i aštartama, aramejskim bogovima i sidonskim bogovima, bogovima Moabaca, bogovima Amonaca i bogovima Filistejaca. A Jahvu su napustili i nisu mu više služili. ⁷Tad planu Jahve gnjevom i predade ih u ruke Filistejcima i Amoncima. ⁸Oni su od tada osamnaest godina satirali i tlačili Izraelce - sve Izraelce koji življahu s onu stranu Jordana, u zemlji amorejskoj, koja je u Gileadu. ⁹Potom su Amonci prešli Jordan da zavojšte i na Judu, Benjamina i na Efrajima te se Izrael nađe u velikoj nevolji.

¹⁰Tada zavapiše Izraelci Jahvi govoreći: "Griješili smo prema tebi jer smo ostavili Jahvu, svoga Boga, da bismo služili baalima." ¹¹A Jahve odgovori Izraelcima: "Nisu li vas tlačili Egipćani i Amorejci, Amonci i Filistejci, ¹²Sidonci, Amalečani i Midjanci? Ali kad ste zavapili prema meni, nisam li vas izbavio iz njihovih ruku? ¹³Ali vi ostaviste mene i uzeste služiti drugim bogovima. Zbog toga vas neću

Knjiga o sucima

više izbavljati. ¹⁴Idite i vapite za pomoć onim bogovima koje ste izabrali! Neka vas oni izbave iz vaše nevolje!" ¹⁵Izraelci odgovoriše Jahvi: "Sagriješili smo! Čini s nama što ti drago, samo nas danas izbavi!" ¹⁶I odstraniše tuđe bogove i počеше opet služiti Jahvi. A Jahve više ne mogaše trpjeti da Izraelci pate.

¹⁷Kada su se Amonci sabrali i utaborili u Gileadu, skupiše se i Izraelci i utaboriše se u Mispi. ¹⁸Tada narod i knezovi gileadski rekoše jedni drugima: "Koji čovjek povede boj protiv Amonaca, neka bude poglavar svima koji žive u Gileadu."

Jiftah stavlja uvjete

11 Gileadžanin Jiftah bijaše hrabar ratnik. Rodila ga bludnica, a otac mu bijaše Gilead. ²Ali je Gileadu i njegova žena rodila sinove, pa kada su sinovi te žene odrasli, otjeraše Jiftaha govoreći mu: "Nećeš dobiti baštine od našeg oca jer si sin strane žene." ³Jiftah zato pobježe od svoje braće i naseli se u zemlji Tobu. Ondje se oko njega okupila hrpa beskućnika koji su s njim pljačkali.

⁴Poslije nekog vremena Amonci zavojštiše na Izraela. ⁵Kada su Amonci napali Izraela, krenuše gileadske starješine da trže Jiftaha u zemlji Tobu.

⁶"Hodi", rekoše mu, "budi nam vojvoda da ratujemo protiv Amonaca." ⁷Ali Jiftah odgovori gileadskim starješinama: "Niste li me vi mrzili i otjerali iz kuće moga oca? Zašto sada dolazite k meni kada ste u nevolji?" ⁸Gileadske starješine rekoše Jiftahu: "Zato smo sada došli tebi: pođi s nama, povedi rat protiv Amonaca i bit ćeš poglavar nama i svima u Gileadu."

⁹Jiftah upita gileadske starješine: "Ako me odvedete natrag da ratujem protiv Amonaca te ako ih Jahve meni preda, hoću li biti vaš poglavar?" ¹⁰"Jahve neka bude svjedokom među nama", odgovore Jiftahu gradske starješine. "Jao nama ako ne učinimo kako si rekao!"

¹¹I Jiftah ode sa starješinama Gileada. Narod ga postavi sebi za poglavara i vojvodu;

a Jiftah je ponovio sve svoje uvjete pred Jahvom u Mispi.

Jiftah pregovara s Amoncima

¹²Jiftah posla onda poslanike kralju Amonaca s porukom: "Što ima između tebe i mene da si došao ratovati protiv moje zemlje?"

¹³Kralj Amonaca odgovori Jiftahovim poslanicima: "U vrijeme kada je izlazio iz Egipta, Izrael ja zaposjeo moju zemlju od Arnona do Jaboka i Jordana. Zato mi je sada dragovoljno vrati!"

¹⁴Jiftah nanovo pošalje glasnike kralju Amonaca ¹⁵i poruči mu:

"Ovako govori Jiftah: Nije Izrael zaposjeo ni moapsku ni amonsku zemlju, ¹⁶nego je, izišavši iz Egipta, Izrael prešao pustinjom do Crvenog mora i došao u Kadeš. ¹⁷Tada je poslao Izrael poslanike edomskom kralju s molbom: 'Htio bih proći kroz tvoju zemlju!' Ali ga edomski kralj ne poslušao. Poslao ih je i moapskom kralju, ali ni on ne htjede, te Izrael ostade u Kadešu. ¹⁸Onda je preko pustinje zaobišao edomsku i moapsku zemlju i došao na istok od moapske zemlje. Narod se utaborio s one strane Arnona ne prelazeći granice Moaba, jer Arnon bijaše moapska međa. ¹⁹Izrael posla zatim poslanike Sihonu, amorejskom kralju, koji je vladao u Hešbonu, i poruči mu: 'Pusti nas da prođemo kroz tvoju zemlju do mjesta koje nam je određeno.' ²⁰Ali Sihon ne dopusti Izraelu da prođe preko njegova područja, nego skupi svu svoju vojsku koja bijaše utaborena u Jahasu i zametnu boj s Izraelom. ²¹Jahve, Bog Izraelov, predade Sihona i svu njegovu vojsku u ruke Izraelu, koji ih porazi, te Izrael zaposjede svu zemlju Amorejaca koji nastavahu to područje. ²²Zaposjeo je tako svu zemlju Amorejaca od Arnona do Jaboka i od pustinje do Jordana. ²³I sada kad je Jahve, Bog Izraelov, protjerao Amorejce pred svojim narodom Izraelom, ti bi nas htio odagnati? ²⁴Zar ne posjeduješ sve što je tvoj bog Kemoš bio oteo starim posjednicima? Tako i sve ono što je Jahve,

Knjiga o sucima

naš Bog, oteo starim posjednicima, mi sada posjedujemo! ²⁵Po čemu si ti bolji od moapskog kralja Balaka, sina Soporova? Je li se i on sporio s Izraelom? Je li on ratovao protiv njega? ²⁶Kada se Izrael nastanio u Hešbonu i u njegovim selima, u Aroeru i u njegovim selima, a tako i po svim gradovima na obali Jordana - evo, već tri stotine godina - zašto ih tada niste oteli? ²⁷Nisam ja tebi skrivio nego ti meni činiš krivo ratujući protiv mene. Neka Jahve, Sudac, danas presudi između sinova Izraelovih i sinova Amonovih."

²⁸Ali kralj Amonaca ne poslušaj riječi što mu ih je poručio Jiftah.

Jiftahov zavjet i pobjeda

²⁹Duh Jahvin siđe na Jiftaha te on pođe kroz Gileadovo i Manašeovo pleme, prođe kroz gileadsku Mispu, a od gileadske Misp dođe iza Amonaca. ³⁰I Jiftah se zavjetova Jahvi: "Ako mi predaš u ruke Amonce, ³¹tko prvi iziđe na vrata moje kuće u susret meni kada se budem vraćao kao pobjednik iz boja s Amoncima bit će Jahvin i njega ću prinijeti kao paljenicu."

³²Jiftah krenu protiv Amonaca da ih napadne i Jahve ih izruči u njegove ruke. ³³I porazi ih Jiftah od Aroera do blizu Minita - u dvadeset gradova - i sve do Abel Keramima. Bijaše to njihov veliki poraz; i Amonci bijahu poniženi pred Izraelom.

³⁴Kada se Jiftah vratio kući u Mispu, gle, iziđe mu u susret kći plešući uza zvuke bubnjeva. Bijaše mu ona jedinica, osim nje nije imao ni sina ni kćeri.

³⁵Ugledavši je, razdrije svoje haljine i zakuka: "Jao, kćeri moja, u veliku me tugu bacaš! Zar mi baš ti moraš donijeti nesreću! Zavjetovah se Jahvi i ne mogu zavjeta poreći."

³⁶Ona mu odgovori: "Oče moj, ako si učinio zavjet Jahvi, učini sa mnom kako si se zavjetovao, jer ti je Jahve dao da se osvetiš Amoncima, svojim neprijateljima." ³⁷Onda zamoli svog oca: "Ispuni mi ovu molbu: pusti me da budem slobodna dva mjeseca; lutat ću

po gorama sa svojim drugama i oplakivati svoje djevičanstvo."

³⁸"Idi", reče joj on i pusti je na dva mjeseca. Ona ode sa svojim drugama i oplakivaše na gorama svoje djevičanstvo. ³⁹Kada su prošla dva mjeseca, ona se vrati ocu i on izvrši na njoj zavjet što ga bijaše učinio. I nikada nije upoznala čovjeka. Otada je potekao običaj u Izraelu ⁴⁰da svake godine odlaze Izraelove kćeri i oplakuju kćer Jiftaha Gileadanina četiri dana na godinu.

Rat između Efrajima i Gileada Smrt Jiftaha

12 Uto se skupiše ljudi od Efrajimova plemena, prijeđoše Jordan put Safona i rekoše Jiftahu. "Zašto si išao u boj protiv Amonaca a nas nisi pozvao da idemo s tobom? Spalit ćemo ti kuću i tebe!"

²Jiftah im odgovori: "Imali smo veliku parbu, ja i moj narod, i Amonci su nas teško tlačili. Pozvao sam vas u pomoć, ali me niste izbacili iz njihovih ruku. ³Videći da mi nitko ne pritiče u pomoć, stavih svoj život na kocku, odoh sam na Amonce, i Jahve mi ih predade u ruke. Zašto ste, dakle, pošli danas da ratujete protiv mene?"

⁴Tada skupi Jiftah sve Gileadane i udari na Efrajima. Gileadani potukoše Efrajima, jer su ovi govorili: "Vi ste, Gileadani, Efrajimovi bjegunci koji ste živjeli usred Efrajima i Manašea." ⁵Zatim Gileadani presjekoše Efrajimu jordanske gazove, i kada bi koji bjegunac Efrajimov rekao: "Pustite me da prijeđem", Gileadani bi ga pitali: "Jesi li Efrajimovac?" A kada bi on odgovorio: "Nisam", ⁶oni bi mu kazali: "Hajde reci: Šibolet!" On bi rekao: "Šibolet" jer nije mogao dobro izgovoriti. Oni bi ga tada uhvatili i pogubili na jordanskim plićacima. Tako je poginulo četrdeset i dvije tisuće ljudi iz Efrajimova plemena.

⁷Jiftah je sudio Izraelu šest godina. A kada je Gileadanin Jiftah umro, pokopaše ga u njegovu gradu, u Gileadu.

Knjiga o sucima

10. IBSAN

⁸Poslije njega sudac u Izraelu bijaše Ibsan iz Betlehema. ⁹On je imao trideset sinova i trideset kćeri, koje je poudao iz kuće, a trideset je snaha doveo izvana svojim sinovima. On je sudio Izraelu sedam godina. ¹⁰Zatim umrije Ibsan i pokopaše ga u Betlehemu.

11. ELON

¹¹Poslije njega sudac u Izraelu bijaše Elon Zebulunac. On je sudio Izraelu deset godina. ¹²Zatim umrije Zebulunac Elon i pokopaše ga u Ajalonu u zemlji Zebulunovoj.

12. ABDON

¹³Poslije njega sudac u Izraelu bijaše Abdon, sin Hilela iz Pireatona. ¹⁴On je imao četrdeset sinova i trideset unuka koji su jahali na sedamdesetero magaradi. On je sudio Izraelu osam godina. ¹⁵Zatim umrije Abdon, sin Hilela iz Pireatona, i pokopaše ga u Pireatonu u Efrajimovoj gori, u zemlji Šaalimu.

13. SAMSON

Navještenje Samsonova rođenja

13 Izraelci su opet okrenuli da čine ono što Jahvi nije po volji i Jahve ih predade u ruke Filistejcima za čerdeset godina.

²A bijaše neki čovjek iz Sore, od Danova plemena, po imenu Manoah. Žena mu bila nerotkinja i nije imala djece. ³Toj se ženi ukaza Anđeo Jahvin i reče joj: "Ti si neplodna i nisi rađala. ⁴Ali se odsad pazi: da ne piješ ni vina ni žestoka pića i da ne jedeš ništa nečisto. ⁵Jer, zatrudnjet ćeš, evo, i rodit ćeš sina. I neka mu britva ne prijeđe po glavi, jer će od majčine utrobe dijete biti Bogu posvećeno - bit će nazirej Božji i on će početi izbavljati Izraela iz ruke Filistejaca."

⁶Žena ode i kaza mužu: "Božji čovjek došao k meni, lice mu kao u Božjeg anđela, puno dostojanstva. Nisam ga upitala odakle je

došao, niti mi on kaza svog imena. ⁷Ali mi je rekao: 'Ti ćeš začeti i roditi sina. Ne pij odsad ni vina ni žestoka pića i ne jedi ništa nečisto jer će ti dijete biti nazirej Božji od majčine utrobe do smrti.'"

Evandjelje po Luki

I. KRSTITELJEVO I ISUSOVO ROĐENJE I SKROVITI ŽIVOT

Ozdravljenje opsjednutoga

²⁶Doploviše u gergezenski kraj koji je nasuprot Galileji. ²⁷Čim iziđe na kopno, eto mu iz grada u susret nekog čovjeka koji imaše zloduhe. Već dugo vremena nije se uopće odijevao niti stanovao u kući, nego po grobnicama. ²⁸Kad opazi Isusa, zastenja, pade ničice preda nj i u sav glas povika: "Što ti imaš sa mnom, Isuse, Sine Boga Svevišnjega? Molim te, ne muči me!" ²⁹Jer bijaše zapovjedio nečistom duhu da iziđe iz toga čovjeka. Da, dugo ga je već vremena držao u vlasti i makar su ga lancima vezali i u verigama čuvali, on bi raskidao spone i zloduh bi ga odagnao u pustinju. ³⁰Isus ga nato upita: "Kako ti je ime?" On reče: "Legija", jer u nj uđoše mnogi zlodusi. ³¹I zaklinjahu ga da im ne naredi vratiti se u Bezdán.

³²A ondje u gori paslo je poveliko krdo svinja. Zaklinjahu ga dakle da im dopusti ući u njih. I on im dopusti. ³³Tada zlodusi iziđoše iz čovjeka i uđoše u svinje. Krdo jurnu niz obronak u jezero i podavi se.

³⁴Vidjevši što se dogodilo, svinjari pobjegoše i razglasiše gradom i selima. ³⁵A ljudi iziđoše vidjeti što se dogodilo. Dođoše Isusu i nađoše čovjeka iz kojega bijahu izašli zlodusi gdje do nogu Isusovih sjedi, obučen i zdrave pameti. I prestraše se. ³⁶A očevici im ispriповijediše kako je opsjednuti ozdravio.

³⁷I zamoli ga sve ono mnoštvo iz okolice gergezenske da ode od njih jer ih strah velik spopade.

On uđe u lađu i vrati se.

³⁸A moljaše ga čovjek iz koga iziđoše zlodusi da može ostati s njim, ali ga on otpusti govoreći: ³⁹"Vrati se kući i pripovijedaj što ti učini Bog." On ode razglašujući po svem gradu što mu učini Isus.

16. tjedan,
83. dan čitanja, petak, 24. ožujka 2017.

Suci 13,8-16,31
Lk 8, 40-56

Knjiga o sucima

Anđeo se javlja i drugi put

⁸Tada se Manoah pomoli Jahvi i reče: "Molim te, Gospode, neka Božji čovjek koga si jednom poslao dođe još jednom k nama i pouči nas što ćemo činiti s djetetom kad se rodi!" ⁹Jahve usliši Manoaha i Anđeo Jahvin dođe opet k ženi dok je sjedila u polju. Manoah, muž njezin, ne bijaše kraj nje. ¹⁰Žena brzo otrča da obavijesti muža i reče mu: "Gle, ukazao mi se čovjek koji mi je došao onog dana."

¹¹Manoah ustade, pođe za ženom i kada dođe k čovjeku, upita ga: "Jesi li ti onaj što je govorio s ovom ženom?" A on odgovori: "Jesam." ¹²"Kada se ispuni ono što si rekao", opet će Manoah, "po kojim propisima i kako treba postupati s djetetom?" ¹³Anđeo Jahvin odgovori Manoahu: "Neka se žena čuva svega što sam joj zabranio. ¹⁴Neka ne uživa ništa što dolazi od vinove loze, neka ne pije ni vina ni žestoka pića, neka ne jede ništa nečisto i neka se drži svega što sam joj zapovjedio."

¹⁵Tada reče Manoah Anđelu Jahvinu: "Rado bismo te ustavili i pogostili jaretom." ¹⁶Anđeo Jahvin nato će Manoahu: "Sve da me i ustaviš, ja ne bih jeo tvoga jela; nego ako želiš žrtvovati paljenicu, prinesi je Jahvi."

Manoah, ne znajući da je to Anđeo Jahvin, ¹⁷reče tada Anđelu Jahvinu: "Kako ti je ime, da te možemo častiti kada se ispuni što si obećao." ¹⁸Anđeo Jahvin odgovori mu: "Zašto pitaš za moje ime? Ono je tajanstveno."

¹⁹Manoah nato uze jare i prinos te ga na stijeni kao paljenicu žrtvova Jahvi koji čini tajanstvene stvari. ²⁰Kada se poče dizati plamen sa žrtvenika k nebu, podiže se Anđeo Jahvin u tome plamenu. Kad to vidješe Manoah i njegova žena, padoše ničice. ²¹Anđeo Jahvin nije se više ukazivao Manoahu i njegovoj ženi. Manoah tada shvati da je to Anđeo Jahvin.

²²"Zacijelo ćemo umrijeti", reče ženi, "jer smo vidjeli Boga." ²³"Da nas je htio usmrtili", odgovori mu žena, "ne bi iz naše ruke primio paljenice ni prinosa i ne bi nam dao da sve to

vidimo niti da takvo što čujemo."

²⁴Žena rodi sina i nadjenu mu ime Samson. Dijete odraste i Jahve ga blagoslovi. ²⁵I Jahvin duh bijaše s njim u Danovu taboru, između Sore i Eštaola.

Samsonova ženidba

14 I siđe Samson u Timnu i ugleda ondje djevojku među filistejskim kćerima. ²Vrativši se, povjeri to ocu i majci: "Opazio sam u Timni", reče on, "djevojku među filistejskim kćerima: oženite me njome." ³Otac i mati rekoše: "Zar nema djevojaka među kćerima tvoga plemena i u svemu našem narodu da moraš uzeti ženu između neobrezanih Filistejaca?" Ali Samson odgovori ocu: "Oženi me njome jer mi ona omilje." ⁴Otac mu i majka nisu znali da je to od Jahve, koji je tražio zadjevicu s Filistejcima jer Filistejci u ono doba vladahu Izraelom.

⁵Samson siđe tako u Timnu i kad dođe do timnjanskih vinograda, gle - odjednom preda nj iskoči mladi lav ričući. ⁶Duh Jahvin zahvati Samsona, i on goloruk raskida lava kao što se raskida jare; ali ne reče ni ocu ni majci što je učinio. ⁷Došavši, razgovori se s djevojkom i ona mu omilje. ⁸Poslije nekog vremena, kada se vratio da je odvede, Samson skrenu da vidi mrtvog lava, a to u mrtvom lavu roj pčela i med. ⁹On uze meda u ruke i jeo ga je idući putem. Kada se vratio k ocu i majci, dade ga i njima te i oni jedoše; ali im ne reče da ga je uzeo iz mrtvog lava. ¹⁰Zatim ode ženi i ondje prirediše gozbu Samsonu; trajala je sedam dana, jer tako običavahu mladi ljudi. ¹¹Ali kako ga se bojahu, izabraše trideset svadbenih drugova da budu uza nj.

Samsonova zagonetka

¹²Tad im reče Samson: "Hajde da vam zadam zagonetku. Ako je odgonetnete za sedam svadbenih dana, dat ću vam trideset truba finog platna i trideset svečanih haljina. ¹³Ali ako je ne možete odgonetnuti, vi ćete meni dati trideset truba platna i trideset svečanih haljina."

Knjiga o sucima

"Zadaj nam zagonetku", odgovore mu oni, "mi te slušamo." ¹⁴A on im reče:

"Od onog koji jede izišlo je jelo,
od jakoga izišlo je slatko."

Ali za tri dana nisu mogli odgonetnuti zagonetke. ¹⁵Četvrtoga dana rekoše Samsonovoj ženi: "Izvuci od muža na prijevaru rješenje zagonetke, ili ćemo spaliti i tebe i očev ti dom! Zar ste nas ovamo pozvali da nas oplijenite?" ¹⁶Tada žena, uplakana, obisnu Samsonu oko vrata govoreći: "Ti mene samo mrziš i ne ljubiš me. Zadao si zagonetku sinovima moga naroda, a meni je nisi objasnio." On joj odgovori: "Nisam je objasnio ni ocu ni majci, a tebi da je kažem?" ¹⁷Ona mu plakaše oko vrata sedam dana, koliko je trajala gozba. Sedmoga dana on joj kaza odgonetku: toliko je na nj navaljivala. I ona je odade sinovima svoga naroda.

¹⁸Sedmoga dana, prije nego je zašlo sunce, ljudi iz toga grada rekoše Samsonu:

"Što ima slađe od meda
i što ima jače od lava?"

A on im odgovori:

"Da niste s mojom junicom orali,
ne biste zagonetke pogodili."

¹⁹Tada duh Jahvin dođe na njega, te on siđe u Aškelon i ondje pobi trideset ljudi, uze im odjeću i dade svečane haljine onima koji su odgonetnuli zagonetku, a onda se sav gnjevan vrati očevoj kući. ²⁰A Samsonovu ženu dadoše drugu koji mu bijaše svadbeni pratilac.

Samson pali Filistejcima ljetinu

15 Poslije nekog vremena, o žetvi pšenice, Samson dođe da pohodi svoju ženu, donijevši joj kozle i reče: "Želim ući k svojoj ženi u ložnicu." Ali mu tast ne dopusti. ²"Mislio sam," reče mu on, "da si je zamrzio, pa sam je dao tvome drugu. Ali zar njezina mlađa sestra nije ljepša od nje? Uzmi je namjesto one!" ³Samson mu odgovori: "Ovaj put neću biti krivac Filistejcima kad im učinim zlo." ⁴I ode Samson, ulovi tri stotine lisica, uze luči i, okrenuvši rep prema repu,

stavi jednu luč među dva repa. ⁵Tad zapali luči, pusti lisice u filistejska polja i popali im snopove, i nepokošeno žito, i vinograde, i maslinike.

⁶Filistejci zapitaše: "Tko je to učinio?" Odgovoriše im: "Samson, Timnjaninov zet, zato što mu tast oduze ženu i dade je njegovu drugu." Tad Filistejci odoše i spališe onu ženu i njenu obitelj.

⁷"Kad ste to učinili", reče im Samson, "neću mirovati dok vam se ne osvetim." ⁸I sve ih izudara uzduž i poprijeko i žestoko ih porazi. Poslije toga ode u spilju Etamske stijene i ondje se nastani.

Magareća čeljust

⁹Tad Filistejci krenuše, utaboriše se u Judi i raširiše do Lehija. ¹⁰"Zašto ste pošli na nas?" - upitaše ih Judejci. A oni im odgovoriše: "Pošli smo da svežemo Samsona i da mu učinimo kako je on učinio nama." ¹¹Tri tisuće Judejaca odoše tada k spilji Etamske stijene i rekoše Samsonu: "Zar ne znaš da Filistejci nama gospodare? Zašto si nam onda to učinio?" On im odgovori: "Kako oni meni, tako ja njima!" A oni mu rekoše: ¹²"Dođosmo da te svežemo i predamo u ruke Filistejaca." "Zakunite mi se", reče im, "da me nećete ubiti." ¹³"Ne", odgovoriše mu, "mi ćemo te samo svezati i predati u njihove ruke, ali te zacijelo ne želimo pogubiti." Onda ga svezaše sa dva nova užeta i odvedoše iz spilje.

¹⁴Kad ga dovedoše u Lehi i kad Filistejci, vičući od radosti, pojuriše na nj, duh Jahvin zahvati ga i užeta na njegovim rukama postadoše kao laneni konci, spaljeni ognjem, i spadoše mu s ruku. ¹⁵Spazivši još sirovu magareću čeljust, pruži on ruku, uze onu čeljust i pobi njome tisuću ljudi. ¹⁶Tad reče Samson:

"Magarećom čeljusti gomile prebih,

Magarećom čeljusti tisuću pobih."

¹⁷Rekavši to, baci čeljust iz ruke. Zato odonda ono mjesto zovu Ramat Lehi. ¹⁸Kako bijaše jako ožednio, zavapi Jahvi govoreći: "Ti

Knjiga o sucima

si izvojštio ovu veliku pobjedu rukama svoga sluge, a zar sada moram umrijeti od žeđi i pasti u ruke neobrezanima?" ¹⁹Tad Jahve rasiječe udubinu što je kod Lehija i voda poteče iz nje. Samson se napi i vrati mu se snaga, oživje mu duh. Zato su onom izvoru dali ime En Hakore, a postoji još i danas u Lehiju. ²⁰Samson bijaše sudac u Izraelu za vrijeme filistejske vladavine dvadeset godina.

Zgoda s vratima Gaze

16 Odatle ode Samson u Gazu; ondje vidje neku bludnicu i uđe k njoj. ²Žiteljima Gaze javiše: "Samson je došao ovamo!" Opkoliše ga i vrebahu ga svu noć na gradskim vratima. Svu noć bijahu mirni. "Pričekajmo do zore", mišljahu, "pa ćemo ga ubiti." ³Ali je Samson ležao samo do ponoći, a o ponoći ustade, dohvati gradska vrata s oba dovratnika, iščupa ih zajedno s prijevornicom, metnu ih na ramena i odnese na vrh gore koja je nasuprot Hebronu i položi ih ondje.

Delila izdaje Samsona

⁴Poslije toga zamilova on neku ženu iz doline Soreka po imenu Delilu. ⁵Filistejski knezovi dođoše k njoj i rekoše joj: "Zavedi ga i doznaj gdje stoji njegova velika snaga, kako bismo ga mogli svladati pa da ga svežemo i učinimo nemoćnim. A dat će ti svaki od nas po tisuću i sto srebrnih šekela."

⁶Delila upita Samsona: "Kaži mi gdje stoji tvoja velika snaga i čime bi se mogao svezati i svladati." ⁷Samson joj odgovori: "Da me svežu sa sedam svježih još neosušenih žila od luka, onemoćao bih i postao kao običan čovjek."

⁸Filistejski knezovi donesu Delili sedam svježih još neosušenih žila i ona ga veza njima. ⁹Kod nje u sobi bijaše zasjeda i ona viknu: "Samson, eto Filistejaca na te!" On pokida žile kao što se prekine kučina kad se primakne ognju. I tako ne doznadoše za tajnu njegove snage.

¹⁰Tad reče Delila Samsonu: "Prevario si me i slagao mi. Ali mi sada kaži čime bi te trebalo

vezati." ¹¹On joj odgovori: "Da me dobro svežu novim još neupotrijebljenim užetima, onemoćao bih i postao kao običan čovjek."

¹²Tada Delila uze nova užeta, sveza ga njima i viknu mu: "Samson, eto Filistejaca na te!" Kod nje u sobi bijaše zasjeda, ali on prekide užeta na rukama kao da su konci.

¹³Tada Delila reče Samsonu: "Varaš me svejednako i lažeš mi. Kaži mi napokon čime bi te trebalo vezati." On joj odgovori: "Da otkaš sedam pramenova moje kose na tkalačkom stanu i da ih zaglaviš klinom, onemoćao bih i postao kao običan čovjek." ¹⁴Ona ga uspava i otka sedam pramenova njegove kose na tkalačkom stanu, zabi klin i viknu mu: "Eto Filistejaca na te, Samson!" On se probudi i istrigne i klin i tkalački stan. I nije otkrila tajnu njegove snage.

¹⁵Delila mu reče: "Kako možeš reći da me ljubiš kad tvoje srce nije sa mnom? Triput si me već prevario i nisi mi kazao gdje je tvoja velika snaga." ¹⁶Kako mu je svakog dana dodijavala molbama i mučila ga, njemu već dozlogrdje. ¹⁷I otvori joj cijelo svoje srce: "Nikada britva nije prešla po mojoj glavi jer sam od majčine utrobe nazirej Božji. Da me obriju, sva bi me snaga ostavila, onemoćao bih i postao bih kao običan čovjek."

¹⁸Delila tad shvati da joj je otvorio cijelo svoje srce; pozva filistejske knezove i reče im: "Dođite sada jer mi je otvorio cijelo svoje srce." I filistejski knezovi dođoše k njoj i donesoše sa sobom novac. ¹⁹Uspavavši Samsona na svojim koljenima, ona dozva čovjeka te mu obrija s glave sedam pramenova kose. Tako on poče slabiti i ostavi ga snaga. ²⁰Kad ona povika: "Samson, eto Filistejaca na te!" on se probudi i pomisli: "Izvući ću se kao i uvijek i oslobodit ću se." Ali nije znao da se Jahve od njega okrenuo. ²¹Filistejci ga uhvatiše, iskopaše mu oči i odvedoše ga u Gazu. Okovaše ga dvostrukim mjedenim lancem te je okretao mlin u tamnici.

Knjiga o sucima

Samsonova osveta i smrt

²²Ali kosa gdje mu je obrijaše počne opet rasti. ²³A knezovi se filistejski skupiše da prinesu veliku žrtvu svome bogu Dagonu i da se provesele. Govorahu oni:

"Bog naš predade nam u ruke
Samsona, našeg neprijatelja."

²⁴A narod, vidjevši ga, uze hvaliti svoga boga i klicati u njegovu čast govoreći:

"Bog naš predade nam u ruke
Samsona, našeg neprijatelja,
koji nam je zemlju pustošio
i tolike naše usmrtio."

²⁵Kad im se srce razigralo, povikaše: "Dovedite Samsona da nas zabavlja!" I dovedoše iz tamnice Samsona i on igraše pred njima; a onda ga postaviše među stupove. ²⁶Samson tada reče dječaku koji ga je vodio za ruku: "Vodi me i pomoz mi da opipam stupove na kojima počiva zdanje da se naslonim na njih." ²⁷A kuća bijaše puna ljudi i žena. Bijahu tu i svi filistejski knezovi, a na krovu tri tisuće ljudi koji su gledali kako Samson igra.

²⁸Samson zavapi Jahvi: "Gospodine Jahve, spomeni me se i samo mi još sada podaj snagu da se Filistejcima odjednom osvetim za oba oka." ²⁹I Samson napipa dva srednja stupa na kojima počivaše zdanje, oprije se o njih, desnom o jedan, a lijevom o drugi, ³⁰i viknu: "Neka poginem s Filistejcima!" Nato uprije iz sve snage i sruši zdanje na knezove i na sav narod koji se ondje nalazio. Više ih ubi umirući nego što ih pobi za života. ³¹Poslije dođoše njegova braća i sva kuća njegova oca, uzeše ga i odnesoše i pokopaše ga između Sore i Eštaola, u grobu Manoaha, oca njegova. On je sudio Izraelu dvadeset godina.

Evandjelje po Luki

I. KRSTITELJEVO I ISUSOVO ROĐENJE I SKROVITI ŽIVOT

Ozdravljenje bolesne žene i uskrišenje Jairove kćeri

⁴⁰Na povratku Isusa dočeka mnoštvo jer su ga svi željno iščekivali. ⁴¹I gle, dođe čovjek, ime mu Jair, koji bijaše predstojnik sinagoge. Baci se Isusu pred noge i stane ga moliti da dođe u njegovu kuću. ⁴²Imaše kćer jedinicu, otprilike od dvanaest godina, koja umiraše. Dok je onamo išao, mnoštvo ga guralo odasvud.

⁴³A neka žena koja je već dvanaest godina bolovala od krvarenja, sve svoje imanje potrošila na liječnike i nitko je nije mogao izliječiti, ⁴⁴priđe odostrag i dotaknu se skuta njegove haljine i umah joj se zaustavi krvarenje.

⁴⁵I reče Isus: "Tko me se to dotaknu?" Svi se branili, a Petar će: "Učitelju, mnoštvo te gura i pritišće." ⁴⁶A Isus: "Netko me se dotaknuo. Osjetio sam kako snaga izlazi iz mene." ⁴⁷A žena, vidjevši da se ne može kriti, sva u strahu pristupi i baci se preda nj te pred svim narodom ispriповjedi zašto ga se dotakla i kako je umah ozdravila. ⁴⁸A on joj reče: "Kćeri, vjera te tvoja spasila. Idi u miru!"

⁴⁹Dok je on još govorio, eto jednog od nadstojnikovih s porukom: "Umrta ti kći, ne muči više Učitelja." ⁵⁰Čuo to Isus pa mu reče: "Ne boj se! Samo vjeruj i ona će se spasiti!"

⁵¹Uđe u kuću, ali nikomu ne dopusti da s njim uđe osim Petra, Ivana, Jakova i djetetova oca i majke. ⁵²A svi plakahu i žalovahu za njom. A on im reče: "Ne plačite! Nije umrla, nego spava!" ⁵³No oni mu se podsmjehivahu znajući da je umrla. ⁵⁴On je uhvati za ruku i povika: "Dijete, ustani!" ⁵⁵I povrati joj se duh i umah ustade, a on naredi da joj dadu jesti. ⁵⁶Njezini se roditelji začudiše, a on zapovjedi da nikome ne reknu što se dogodilo.